

העם

נשמות מתות

ו"ראש-בית"ר" בצחאה שנכתבה ב-3 באוקטובר 1935: "אני רוצה שיקברוני במקום שבו אמות, ואת עצמותי (במקרה שאמות מחוץ לארץ-ישראל) אין להעביר לארץ-ישראל אלא בפקודת הממשלה היהודית של ארץ זו."

יתכן שאלמלא דרישה זו, כבר היו עצי מותיו מוכנות מזמן לארץ-ישראל ברשות ממשלת המנדט. שידעה יפה להבחין בין אויבים חיים לבין יריבים מתים. אולם הדרישה שהדבר ייעשה בפקודת ממשלה עברית, היתה תקלה חמורה. כי ז'בוטינסקי אמנם ניבא מראש כי תקום מדינת ישראל — 12 שנה לפני מאי 1948 — אולם לא לקח בחשבון כי בראש מדינה זו יעמוד דויד בן-גוריון, וכי ישלוט כמעט שלטון יחיד. יהודים חיים, לא מתים. הדרישה להעלאת עצמותיו של ז'בוטינסקי עלתה כמ"ע למחרת יום הקמת המדינה. היא חזרה ועלתה מאז פעמים רבות. בין השאר:

● שאילתה של הרב מרדכי נורוק ב-1951, כנסת לראש-הממשלה, בשנת 1951, בקשר עם העלאת עצמות ז'בוטינסקי, הלפסון, סוקולוב וצ'לנוב. תשובת ביגיי: "זכרם של האישים הראויים לכך יישמר בלב העם, בלי הבדל היכן נמצאות עצמותיהם."

● מכתב של הפרופסור בנימין אקצין, מעוררי ז'בוטינסקי, באוגוסט 1952, אל בן-גוריון. השיב ביגיי: "ארץ-ישראל נועדה

במשך שבועיים ריחפה על המדינה רוחו של חיים ארלוזורוב. על אף הנסיגות הנמרצות להשתיק את החלק העיקרי של פעילותו — מאבקו להשתלבות הישוב העברי במרחב השמי — עוררו דבריו, המצוטטים במקוטע, מחשבות עמוקות בלב האזרח הישראלי.

השבוע ריחפה על המדינה רוחו של מנהיג ציוני אחר, שהיה רחוק מאד מארץ-לונדון: ח'לאדימיר ז'בוטינסקי, אדם שטען גם הוא לכתר המלכות בתנועה הציונית. ממרחקים, מקברו שמעבר לים, דיבר ז'בוטינסקי אל האזרח הישראלי, עת עלתה לכותרת הראשית דרישת חסידיו ל"הביא את עצמותיו לארץ (ראה להלן).

עצם ההד העמוק שעוררו דברי המתים בלב האזרח הטיל אור על מצב לאומי חמור: העדרם של מנהיגים חיים, שדבריהם יכולים לעורר מישהו למחשבה רצינית. גם לארלוזורוב וגם ז'בוטינסקי לא קם יורש בדור הצעיר, המגיע אף לקרסולי קומתם הרוחנית.

בשירו המפורסם ביותר ניבא ז'בוטינסקי כי "בדם וביזע יוקם לנו גזע — גאון ונדיב ואכזר" הופעתם האחרונה של מועמדים

בזאת ייבחן כל משטר

במאי ש. ז. הגיעו ארצה 989 עולים, לעומת 12533 במאי אשתקד.

במאי ש. ז. הצהירו 717 תושבים על ירידתם מן הארץ, לעומת 322 במאי אשתקד. ומספר העוזבים שלא נרשמו כ"מהגרים" מהארץ אינו מבוטל.

בין היורדים גם ותיקים ובעלי-מקצוע מבוססים.

מספרים אלה לקראת העשור השני יש בהם כדי להחריד. מדוע מעטים העולים ורבים היורדים? הלא בקצב זה, מי יודע מתי נגיע אף למיליון השני?

מספרים יבשים אלה הם כתב-האשמה חמור נגד המשטר הקיים. כי זה טבעו: אין בכחו לעודד עליה מרצון, אך רב כחו לדכא את הפרט, לפגוע בחרותו ולגרום אף לירידתו.

בעוד העליה ומניעת הירידה ייבחנו כל משטר בישראל

במבחן זה נכשל המשטר המפא"י כשלון חרוץ.

אכן, שנוי המשטר צרחיים הוא לקיום המדינה.

הסתדרות הציונים הכלליים

מפלגת המרכז

הופיע

"חיילים אלמונים"

ספר מבצעי לחי"י

מאת יעקב בנאי (מזל)

מהדורת פאר — כריכת לוקס 684 עמודים — 65 תמונות

חומר דוקומנטרי — בעל ערך היסטורי רב הספר נקרא בנשימה עצורה

אפשר לקבלו:

בירושלים: סוכנות הפצת לנדאו — רח' יעבץ 7, הכניסה בסימטה מול אנד, טל. 61046.

בתל-אביב: 1. הנות ספרים "בן-הר" רח' המלך ג'ורג' 15 ("אליעזר הבולגרי"), טל. 66415. 2. ברח' אלבני 134, חנותו של מר אברהם גוף, טל. 67611, 66128. בחיפה: סוכנות הפצה, שלמה בן שלמה, רח' הרצל 6.

ז'בוטינסקי: תמונה לאחר המוות... אני רוצה שיקברוני...

לאנשים חיים... יגוחו טובי עמנו כאשר הם, כל עוד מיליוני יהודים חיים בגולה. נוצר הרושם כאילו אדם מת גוזל מקום חי, שיכול היה לבוא במקומו.

● החלטת ועידת ההסתדרות הציונית באמריקה, באוגוסט 1953, שדרשה את ה"העברה" משה שרת המליץ על כך, העביר את הענין לבן-גוריון. התוצאה: אפס.

● נסיונו של שר-הפנים דאנ, ישראל רוקח, להעמיד את הענין לסדר היום ב"ממשלה", ביוני 1954. כעבור חצי שנה החליטה הממשלה למנות ועדה משותפת עם יושב-ראש ההנהלה הציונית, כדי לקבוע את רשימת המנהיגים הציוניים שיש להעלות את עצמותיהם. התוצאה: עד היום, אפס.

● המלצת הנשיא על העברת עצמות ז'בוטינסקי, הוגה-הדעות הציוני-הסוציאליסטי בר בורוכוב והמשורר היהודי-התימני שלום שבזי, תשובת ביגיי: "מה יוסיפו הקברים המרובים של בני חוץ-לארץ? האם נעלה (את) כל מיליוני האנשים שמתו במשך כל הדורות בגולה?"

● פניה של המהנדס אברהם שכטרמן (כיום סגן ראש עיריית תל-אביב) לבן-גוריון באוקטובר 1956. התשובה: "הארץ זקוקה ליהודים חיים, ולא לעצמות מתים." "לא אהיה שלם..." יתכן כי הענין היה נדמם שוב, אלמלא הוזמן לפני כמה שבועות הפרופסור ערי ז'בוטינסקי, בנו היחיד של המנהיג הרביזיוניסטי, לקבל את אות ההנחה בשם אביו. ז'בוטינסקי האב נאסר בשנת 1920, בשעה שהשתתף בהגנת ירושלים. בשבתו בבית-סוהר עכו, העמידו אותו כל מפלגות הישוב באופן הטננטי

קם גזע אכזרי — אך, לפי שעה, חסר-גאונים.

מפלגות

חזון העצמות

ז'בוטינסקי היה אדם אדיב בצורה בלתי-רגילה. הוא נהג לפנות גם לנערים בלשון "אדוני", הקפיד בוויכוחים סוערים יותר על לשון עדינה.

ביקעיים בחינוך נגרה המנהיג הממושקף להתקפה אישית. בפעם הראשונה כינה עתו"נאי מפורסם "בנו השני של נוח". בפעם השנייה קרא את דויד בן-גוריון בשם "בן-בוליון". כתב אז ז'בוטינסקי: ישנם אנשים שבעורקיהם אינו זורם דם, אלא מרק-עוף ("בוליון" ברוסית).

השבוע היה נדמה כי התקפה אישית זו — יחד עם התנגשות רעיונית בלתי-פוסקת במשך דור — הנחילה לז'בוטינסקי את איבתו האישית של אדם הידוע בשל כש-רונן המיוחד לנטור איבה לא רק עד יום המחתה, אלא גם שנים ארוכות לאחר מכן. "אני רוצה שיקברוני..." כשצנח ז'בוטינסקי בקיץ 1940, בשעת מיסדר בניו-יורק, ומת כעבור שעות מעטות, השאיר אחריו צחאה שנראתה דמיונית. קבע מי שהיה נשיא "ההסתדרות הציונית החדשה"

● לדברי עדים שנכחו בשעת חיבור הספר, חשב ז'בוטינסקי על המילה הרוסית "מאיזה" (ברזל). רק כשלא מצא מילה עברית מתאימה כמוה, המתחרזת עם "גזע", כתב "בדם וביזע..."

בחסות שגריר צרפת בישראל

מר פייר ז'ילבר ורעיתו

התיאטרון הצרפתי

האמנותי

THEATRE INDEPENDANT

DE PARIS

הצגות הבכורה כגון בית ציוני אמריקה תל-אביב בשעה 8.30

28.6 — "מיוזטרופ" — מולייר (הצגה סגורה מטעם המחלקה לתרבות של שגרירות צרפת)
29.6 — "וולפונה" — רומן צ'חייג
30.6 — "השרים הארוכים" — פיליפו

הצגות הבכורה באולם "אורה" בחיפה בשעה 9 בערב

1.7 — "מיוזטרופ" — מולייר (הצגה סגורה מטעם מחלקת התרבות של שגרירות צרפת)
2.7 — "השרים הארוכים" — פיליפו

מכירת הכרטיסים החלה

בתל-אביב: רוקוקו, כנף, כרטיס בחיפה: קופת-ישראל וגינצבורג-יובל.